

Ur-tanta geldoetan

Jose Inazio
Basterretxea
EHU-KO IRAKASLEA

Presoak nahi ditu Urliak etxean. Inork barkamena eskatuko ote dion jakin gura du Sandiak. Kolkoari galdetu dio Berendiak ez ote duen txantxangorriak berriz ere abestu behar.

Luzatze geldoak ez du leuntzen mina, inorena. Baina, tema hor da, bake-prozesuaren geldotunean. Arazoa da atzerapenarekin datozela ETaren armak. Bost urte badira-eta su-etenetik hona. Eta lantresnak bizkarrean dituzte oraindik.

Arazoa da estatu-aparatuak ez dakiela moldatzen tirorik gabeko egoerara: ez du hark nahikoa garaipena, anikilazioa bilatzen du, politika militar frankista zaharrenean bezala.

Mantso eta otso

Isilik izan da ETA hilabetetan, bere eskolean bilduta. Bat-batean, uharkara azaldutako tangada ero gisa, agiria ekarri du udagoienaren etorrerarekin batera: behinolako martiriak –bereak baino ez– gogorarazteko, irailaren hogeita zazpian. Bizirik dela konturatu gara, ikusi dugu iturri horrek baduela ur-emaria, ahaztuta geneukan arren. Burua jaso, iritzia eman aldarri, eta otzandu egin da neguko kasernetara.

Denboraldi batez, isilik izan da Espainiako Barne ministro denak deitoratua. Baina, delako “banda terrorista” esnatu dela eta, hark komunikatua idatzi duela eta, egunkarietako azaletaraino heldu dela eta, berak –ministro jaunak– zerbait egin behar duela eta, Parisko zuloa desegin dute.

Hor laboratu dira orpoz orpo polizia frantse-sak eta espainolak telebista kamerei so eta beha. Nabarmendu beharra, besteren protagonismoa neutralizatu guran.

San Simon eta San Juda egunez, ETaren komunikatua, beste bat, esateko ezen alde batera utzita zeukatela eurek Frantzia aurkitutako zuloa. Bazekitela eurek lokalizaturik zutela poliziek hura, eta ez zirela aspaldi hara hurbiltzen.

Eta hurrengo, zer?

Bizi eta jauzi

Kontatu didatenez, Deba arroan bada erreka bat, deitzen zaiona Kilimon. Burua jaso eta hura makurtu ibiltzen da mendian behera, kukuka: gutxien espero denean, han eta hemen gordetzen, edo hor eta han azaleratzen. Eta hortik, haren sona. Inoiz ur gutxi, baina beti fama handi.

Aspaldion, Kilimon erreka tanta iheskorren gisara, gorde-gordeka dabilta ETA eta Espainiako Barne ministerioa: goizetan lehor eta arrastietan emankor. Zergatik burua ostentzen eta zergatik azaltzen duten... ez da erraz asmatzen.

Baina, ez da ezkutaketan olgatzeko unea. Une honetan –armak entregatu beharreko abagune honetan, presoak etxeratzeko ibilaldi luze honetan, eta bakearen bidea diseinatu eta kudeatzeko garai zail honetan–, ibai zindoagoa behar dugu. Bestela, ez du txantxangorriak berriz ere abestuko erreka-muna gainean. ■

Putreak

Itxaro Borda
IDAZLEA

Greziako deboila ekonomikoak ez ditu gehi-go egunkarien lehen orrialde katastrofistak emokatzen, baina artean herriko ontasunen arpilaketak isilean jarraitzen du, ustiaketak, biluzteak: Ulises, menturaz, ez da Itakara itzuliko. Penelope bakarrik geratuko da.

Diru-laguntza berri bat erdietsiko du Greziak eta trukean, troikaren esku geratuko dira, alegia hurrengo mende bukaeraraino, bertako aberastasun publikoak eta zerbitzuak. Sosa ukan eta *Taiped* agentzia buru, berehala hasiko den pribatizatze oldea kudeatzeko sortua izan da *Superfund* entitatea. Horren baitan aurkitzen dira goi-mailako hiru funtzionario frantses egitura

sozial ohiaren hilikiak moko zorrotzez klikatzeko prest.

Suezek aspaldian begiztatua du Atenas eta Tesalonikako ur sarea, EDF ere lehen lerroan dabil elektrikaren alorrean, Vinci autobideen sailean, Posta halaber (hobe luke hemen dituen langileen egoera mentalaz arduratzea) eta Alstom burdinbideak bereganatzeko. Besteak beste. Ardita bada egiteko, ausarki, eta putreak gose dira.

Calaisko *jungle* delakoa hustu zuten, herrialde osoak pobretzen dabilta, pobreak beraien gabe-keriaz hobendun aurkezten dizkigutela: uste dut Autza kaskoko saiak bihoztunagoak direla.

Eta hori ez da seinale ona. ■